

KADİR GECESİ'NİN İHYÂSİ*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyicileri ve Akra dinleyicileri! Allah hepinizden razı olsun... Ramazanınız hayırlı, mübarek geçsin... Allah sıhhat, selâmet, âfiyet, huzur, kazanç ve sevapla bayrama eriştiresin... Kadir Gecesini ihyâ edenler zümresine, Allah cümlelerinizi dahil eylesin...

a. Kadir Gecesi'ni İhyâ Etmenin Karşılığı

Peygamber SAS Efendimiz Buhari, Ebû Dâvud, Tirmîzî, Neseî, Müslim gibi sahih hadis kaynaklarında Ebû Hüreyre RA'dan, Neseî'de de Hazret-i Aîşe-i Sıddîka Vâlidemiz'den —*rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn*— rivayet edildiğine göre bir hadis-i şerifte buyurmuş ki:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.672, *Savm* 36/6, no:1802; Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.709, *Salâtü't-Terâvih* 37/2, no:1910; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.523, no:760; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.436, no:1372; Tirmîzî, *Sünen*, c.III, s.67, no:683; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.156, no:2202; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.241, no:7278; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.437, no:3682; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.344, no:8821; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.194, no:1894; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.371, no:5960; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.306, no:3612; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.306, no:8306; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.275, no:3414; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.42, no:1776; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.93, no:2823; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.283; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.225; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.304, no:827; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.446, no:8589; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.422, no:950; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.311, no:2360; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.330, no:1953; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.394,

مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

(حم.خ.د.ت.ن.م.حب.عن ابى هريرة)

RE. 436/11 (*Men kàme leylete'l-kadri î mânen va'htisâben gufira lehû mâ tekaddeme min zenbihî*) “Kim Kadir gecesini inanmış bir insan olarak, imanla, (*va'htisâben*) ve Allah'tan sevabını bekleyerek, hasbeten lillâh, Allah rızası için, Allah aşkına kalkıp namaz kılarak, Kur'an okuyarak, zikir yaparak ihyâ ederse; (*gufire lehû mâ tekaddeme min zenbihî*) geçmiş olan günahlarının hepsi, ömrünün mazisindeki, o zamana kadarki günahlarının hepsi, afv u mağfiret olunur, bağışlanır.” diye bir müjde var.

Zâten Kur'an-ı Kerim'den biliyoruz ki: Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlı bir gecedir. Bin ayı da on ikiye bölecek olursak, seksen küsür senelik bir ömür ediyor. Bir kısmı da çocukluk olduğu için, Allah sorumlu tutmuyor kullarını... Demek ki, aşağı yukarı 90 yaşındaki bir insanın bütün günahları afv u mağfiret oluyor Kadir Gecesine erdiği zaman...

Ve bir de hadis-i şeriflerde müjdeler var: “Bir kul müslüman olarak 90 yılı idrak etmişse, — hattâ 80 rivayeti de var— sorgu sual, hesap

no:804; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.IV, s.53, no:1551; Ebû Nu-aym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.283; Ebû Hüreyre RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VII, s.375, no:2164; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.86, no:2503; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.538, no:24054; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.198, no:23295.

olmadan Allah onu cennetlik eder.” diye. Demek ki, mü’minlerin kurtuluşu için çok önemli bir gece Kadir Gecesi. Allah-u Teâlâ Hazretleri bu geceyi yakalayıp ihyâ etmek, uyanık geçirmek, ibadetle geçirmek, Allah’ın rızasına uygun bir şekilde geçirmek nimetini cümlemize ihsân eylesin...

Çok rivayetler var Kadir Gecesi hakkında. Tabii, kesin olarak şu gecedir diye, bir hikmet dolaşısıyla, her işi hikmetli olduğu için, Rabbimiz bildirmemiş. Peygamber SAS Efendimiz de ihtimalli olarak buyurmuş.

Meselâ, Ahmed ibn-i Hanbel, Hanbelî Mezhebi’nin imamı, mezhep imamı, büyük âlim, aynı zamanda bir hadis âlimi, *Müsned* diye bir büyük, muhteşem, muazzam hadis hazinesi kitabı var. Ebû Hüreyre RA’dan bir hadis rivayet etmiş ki:²

لَيْلَةُ الْقَدْرِ لَيْلَةٌ سَابِعَةٌ، أَوْ تَاسِعَةٌ وَعِشْرِينَ؛ إِنَّ
الْمَلَائِكَةَ تِلْكَ اللَّيْلَةَ فِي الْأَرْضِ أَكْثَرُ مِنْ عَدَدِ
الْحَصَى

(حم. عن أبي هريرة)

RE. 368/3 (*Leyletü’l-kadri leyletün sâbiatün ev tâsiatün ve işrîne, inne’l-melâikete tilke’l-ley-*

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.519, no:10745; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.332, no:2545; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VIII, s.538, no:24050; Heysemî, *Mecmau’z-Zevâid*, c.III, s.409, no:5042; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XVIII, s.360, no:19614.

lete fi'l-ardı ekseru min adedi'lhasà.) “Kadir Gecesi yirmi yedi, yahut yirmi dokuzundadır Ramazan’ın. Melekler o gece yeryüzünde, yerdeki çakıl taşlarının sayısından daha fazladır.” Çünkü Allah’ın emriyle, kullara sevapları taşımak, onları müjdelemek, mânevî mükâfatlara erdirmek için, Cenâb-ı Hakk’ın buyruğu ile çok melekler iniyor.

Ayet-i kerimede de:

تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ، مِنْ كُلِّ
أَمْرٍ

(القدر: ٤٤)

(Tenezzelü’l-melâiketi ve’r-ruhu fîhâ bi-izni rabbihim min külli emrin) (Kadir, 97/4) buyruluyor.

Tenezzelü, tetenezzelü’nün kısaltılmış şekli. “Melekler iniyor ve bir de er-Ruh isimli melek iniyor.” Bu er-Rûhü’l-Emîn, yâni Cebrâil AS, yada çok muazzam bir melek diye hadis kitaplarında, tefsir kitaplarında ilim erbabı tarafından açıklanmış. Yâni muazzam ve muhteşem, makamı yüksek melekler kalabalık olarak iniyorlar. Muhteşem bir gece... 27’si veya 29’u diye açıklama yapmış Peygamber SAS Efendimiz.

Başka açıklamalar da var. Bunların tabii sebebi: Belki Kadir Gecesi seneden seneye Cenâb-ı Hakk’ın lütfuyla başka günlere geçebiliyor.

Meselâ, Bedir Harbi'nin olduğu zaman Kadir Gecesi'ymiş. Allah-u Teâlâ Hazretleri inen melekleriyle müslümanlara zafer ihsân eylemiş. 17 Ramazan...

Demek ki, yıldan yıla değiştii için, bu rakamlarda da değişiklik oluyor, Peygamber Efendimiz o senenin durumuyla ilgili bilgi verdiği için, başka başka hadis-i şerîflerde, başka rakamlarla karşılaşılabiliyoruz. En kuvvetlisi Ramazan'ın 27'si olduğu için, Ramazan'ın 26. gününü 27'sine bağlayan gece, akşam namazından itibaren imsak kesilinceye kadar, yâni oruç tutma başladığı zamana kadar bu gece, işte Kadir Gecesi zamanı olmuş oluyor.

Bunun, “Acaba 27'si mi, 29'u mu?” gibi tereddüdü olduğu gibi, “Acaba bizim memleketimiz mi doğru başladı Ramazan'a; yoksa komşu memleket bir gün önce başladı, o mu doğru başladı?” gibi sebepler de olabiliyor. Bundan dolayı, Kadir Gecisini Cenâb-ı Hak kullardan saklamış. Hafifce, yarı yarıya belli. Ramazan'ın içinde, Ramazan'ın son on gününde aranacak. Biraz da gizli, hangi gün olduğu kesin bildirilmemiş oluyor.

Bunun da tabii çok hikmetleri var. Hatta acizâne diyorum ki, faydası var. Çünkü, bir kimse eğer Kadir Gecesine kesin olarak ulaştığını düşünürse, belki ona güvenir de gevşer. Halbuki gevşemek doğru deği! Allah-u Teâlâ Hazretleri ibadetin dâimî olanını, gevşemeden olanını, muntazam yapılanını, disiplinli, düzenli, yılmadan, bıkmadan aşk ile, şevk ile yapılanını seviyor. Öyle bir şımarma, şaşırma, gevşeme

olmasın diye, Cenâb-ı Hak bu geceyi saklamış.

Tabii, bunu yakalamanın çâresi, –geçtiğimiz cuma konuşmasında ikaz etmişim dinleyicilerimizi– i’tikâfa girmek... İnsan i’tikâfa girdiği zaman, Ramazan’ın son on gününde evinden ayrılıyor; ibadethanede, camide yatıp kalkarak, bütün zamanını ibadete ayırma imkânını bulmuş oluyor. Geceleri ihyâ ettiği zaman, o gecelerden birisi de muhakkak Kadir Gecesi olacak. Bilmeden hangi gece olduğunu... Belki de Allah bazı şeyler gösterir, bilenler de olabilir, sezenler de olabilir. Bilerek, bilmeyerek Kadir Gecesini yaşamış oluyor.

Demek ki, i’tikâf güzel bir ibadet. Yapanların Allah ibadetlerini kabul etsin, i’tikâflarını makbul eylesin, muradlarına nail eylesin... Yapamayanlar da, bu konuşmamla bunu duymuş olanlar da, “Bir dahaki seneye inşaallah, Ramazan gelince ben de i’tikâfa girerim!” diye niyetlensinler. Cenâb-ı Hak yapamasa bile, niyete de mükâfat veriyor. O niyeti taşıdığı zaman, insan o niyetten dolayı da sevaplar alıyor.

Şimdi, aziz ve muhterem kardeşlerim! “Bu Kadir Gecesi çok kıymetli bir gece, bütün günahlar affolacak, insan çok büyük mükâfatlara erecek, bu geceyi nasıl geçireyim?..” sorusu hatıra gelebilir. Dinleyicilerden bunu bilenler veya bilmeyip de devam edenler olabilir.

“–Tamam bu geceyi ihyâ edelim, nasıl ihyâ edeceğiz, nasıl değerlendireceğiz, nasıl kazanacağız?.. Kazanmanın şekli, başarmanın

usûlü nedir?..” diye bir soru sorulacak olursa ki, ben bunu özellikle belirtmek istiyorum. Çünkü Kadir Gecesinde ihyâ edilmesini istiyorum. “Kardeşlerimiz Kadir Gecesinde değerlendirsinler, mükâfatları alsınlar!” diye, onların kazançlı olmasını istiyorum.

Böyle kandil gecelerini, mübarek geceleri, cuma gecelerini; o da işte belli olan bir mübarek gece... Her cuma gecesi belli bir bayram, belli bir mübarek gece... Bunları ihyâ etmenin şeklini bilsinler. Bu Kadir Gecesinde de ihyâ ederler, cuma gecelerini de ihyâ ederler. Ömürleri oldukça Allah nice nice kandillere, Ramazanlara, Kadirlere erdirsin... Bir kandil gecesine, mübarek, ihyâsı tavsiye edilmiş bir geceye ulaştıkları zaman da, onu ihyâ ederler. Nasıl ihyâ edilecek?.. Gece nasıl geçirilmeli?

b. Mübarek Bir Gecenin İhyâsı

1. Gece tabii akşam namazından başlıyor. Akşam ezanıyla beraber başlıyor, sahur vaktine kadar, takvimlerdeki imsak kesilme zamanına kadar devam ediyor. Tabii burada bir akşam namazı, bir yatsı namazı, bir de sabah namazı var. Hiç olmazsa, bu yatsı namazıyla sabah namazını camide kılmaya dikkat etmek lâzım!.. Geceyi ihyâ etmenin şartlarından birisi bu. Çünkü, Peygamber SAS, hadis âlimi Ebû Davud ve Tirmizî'nin Osman RA'dan rivâyet ettiğine göre, buyurmuş ki:³

³Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.160, no:468; Tirmizî, *Sünen*, c.I, s.375, no:205; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.68, no:491; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.463, no:2012; İbn-i Hibban, *Sahîh*, c.V, s.408, no:2059; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.303, no:1224; Bezzâr,

مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ، كَانَ كَقِيَامِ نِصْفِ
لَيْلَةٍ؛ وَمَنْ صَلَّى

الْعِشَاءَ وَالْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ، كَانَ كَقِيَامِ لَيْلَةٍ

(عب. حب. د. ت. عن عثمان)

RE. 427/1 (*Men salle'l-işâe fî cemâatin, kâne kekıyâmi nısfı leyletin; ve men salle'l-işâe ve'l-fecre fî cemâatin, kâne kekıyâmi'l-leyletin.*)

Mübarek mânâsı şöyle bu hadis-i şerîfin:

“Kim yatsı namazını cemaatle kılsa...” Yâni, camiye gidecek. Çünkü camiye yürümenin sevabı var, attığı adımların ecri var... Camide beraber namaz kıldığı insanların bazılarının mübarek olmasının kendisine faydası var. Tek kişi olunca belki kabul olmaz ama, cemaatteki o mübarekler hürmetine herkesin namazı beraber kabul olduğu için, onun da ibadeti kabul olur. “Camide cemaatle yatsı namazını kılsa bir insan...”

Yâni, evde kılsa olur mu? Olmaz. Evde kılmak sünnet değil. Sünnet olan cemaate devam etmek, namazı cemaatle kılmak. Camileri canlı tutmak, mahzun etmemek, cemaatsiz bırakmamak, harab etmemek... Cami tamirli olabilir

Müsned, c.I, s.91, no:403; Hz. Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.351, no:1254; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.47, no:50; Begavî, *Şerhü'sSünneh*, c.I, s.293; Abdürrezzak, *Musannef*, c.I, s.525, no:2008; Osman RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.396, no:19472; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.490, no:22703.

ama, içinde cemaat olmazsa, mânevî yönden cemaatsiz cami mahzundur, haraptır. İçi cemaat dolu olan cami, mânevî yönden mamurdur. Duvarları eski de olsa, pek tamir görmemiş delik yapı da olsa...

(Men salle'l-işâe fî cemâatin, kâne kekıyâmi nısfı leyletin) “Kim yatsı namazını cemaatle camide kılsa yarım gece ibadet etmiş, geceyi ihyâ etmiş gibi olur. Bir gecenin yarısı kadarını ihyâ etmiş gibi olur.”

(Men salle'l-işâe ve'l-fecre fî cemâatin) “Ama kim sabah namazını da, yatsı namazını da; yatsı namazından sonra bir de sabah namazını da cemaatle kılsa, *(kâne kekıyâmi'l-leyleh)* bütün bir geceyi ihyâ etmiş gibi olur.”

Demek ki bu hadis-i şerîfe riâyet eder, bunu uygularsak, yatsı namazında bir kere kandil gecelerinde camide olmaya çok dikkat etmek lâzım!..

Geçen seneler kardeşlerime hatırlatmıştım; bizde bir yanlış adet var, başka İslâm ülkelerinde öyle yapmayabiliyorlar, güzel yapan başka ülkeler var: Ramazan'da akşam namazını camide kılmıyor kimse... Çünkü iftara davetli oluyor, misafiri oluyor, evinde kılıyor. Böylece, akşam namazlarını camide cemaatle kılmak olmuyor.

Halbuki Ramazan ibadet ayı, ibadetlerin daha çok yapılması lâzım! Beş vakitten bir tanesi kaçıyor. Cemaatle akşam namazı kılınmıyor. Çünkü iftar edeceğim diye herkes sofranın başında oluyor. Bunun çaresi ne?... Bunun çaresi: Oru-

cu çabuk açmak Peygamber SAS Efendimiz'in tavsiyesi, orucu çabuk açmak için, biraz oruç açacak şey alır yanına, camiye gider. Ezan okununca hurmayla, suyla veyahut yanına aldığı bir başka yiyecek, zeytinle, hurmayla orucunu açar; ondan sonra akşam namazını kılar.

Bunun sıhhî faydaları da var. Yâni, o yediği hurma o akşam namazını kılip eve dönünceye kadar zaten onun asıl açlığını, şeker ihtiyacını kısmen karşılıyor, hafif bir tokluk da veriyor. Böylece oruçtan sonra oburluk yapıp, midesini de tehlikeye düşmekten de korumuş oluyor aslında. Ama asıl önemlisi, bu olmuş veya olmamış önemli değil, asıl mühim olan; akşam namazının cemaatle kılınması iptal edilmemiş oluyor. Türkiye'de iptal birçok yerde.

Hatta bizim gittiğimiz şehirlerde bazen, "Şu namazı kılalım, kaçırmayalım!" diye camiye gidiyoruz. İmam yok, müezzin yok. Allah Allah... O da tabii oruçlu olduğundan, sofrada olduğundan cemaat de gelmiyor diye gelmemiş camiye. Halbuki öyle olmayacak. İmamla müezzin yalnız bile olsa namaz kılacak, cemaate de söyleyecek, herkes gelecek, namaz kılacak. Beş dakika sonra, orucun açılmasından sonra, biraz da mide böyle alışmış olur, gidecek sofraya, on dakika, on beş dakika sonra oturacak. Hem de namaz kılmış olduğu için rahat rahat yemeği yer.

Demek ki, akşam namazını cemaatle kılmak lâzım! Çünkü, bir gecenin ilk namazı akşam namazıdır. Perşembenin akşamında okunan ilk akşam ezanıyla kılınan namaz, cumanın akşamı

oluyor. Yatsı, cumanın yatsısı oluyor. Ertesi sabah, sabah namazı da cumanın sabah namazı oluyor. Cuma namazının kılındığı öğle namazı vaktiyse, günün dördüncü namazı oluyor. İkindiden sonra da akşama doğru cuma bitmiş oluyor. Ezan okundu mu, cumartesi girmiş oluyor.

Demek ki, geceyi ihyâ etmenin bir yolu; akşam namazını camide kılacak, yatsı namazını camide kılacak... Yatsıya, teravihe geliyorlar el-hamdü lillah, onu kaçırmıyorlar; ama akşam kaçıyor. Bir de sabah namazında camide olacak.

Bazıları yoruluyorlar, cami cami geziyorlar, sofraları kuruyorlar, büyük camilerin avlularında neşeli, tatlı, geceleyin ibadet ediyorlar. Sabah namazını da cemaatle kılıyorlar.

Bazısı da gece ibadet edeceğim filan derken yoruluyor, ezan okununca camiye gitmiyor, namazı kılıp yatıveriyor; işim var vs. diye. O zaman ne olmuş oluyor? Yarım gece ihyâ edilmemiş oluyor. Bu bir. Yâni camilere gidecek erkekler. İhyânın, gecenin istifadeli geçmesi için yapılacak ilk iş bu.

2. Sonra, başka ne yapılabilir... Namaz kılınabilir. Namazların hepsi çok muhteşem birer ibadettir. Namaz güzel bir ibadettir, büyük bir ibadettir, muazzam, muhteşem, mükemmel, müstesna, güzel bir ibadettir. Çünkü mü'minin mi'racıdır.

Hangi namazları kılabilir? Meselâ içinde üç yüz tesbih olan *tesbih namazı* var, dört rekatlık. Biz elhamdü lillah İskenderpaşa Camii'nde veya bulunduğumuz semtlerdeki camilerde

kardeşlerimiz bunu kılmaya alıştılar. Tesbih namazı Efendimiz'in tavsiye ettiği bir namaz. Tesbih namazı kılar.

Kendisi özel kaza namazlarını kılar, veyahut gece kalkar, teheccüd namazı olarak ikiden, dörtten, altı, sekiz, yirmi... ne kadar kılacaksa teheccüd namazı kılar. Namazda uzun uzun Kur'an-ı Kerim'ler okur içinde, sevap kazandırır, olabilir. Kur'an okur, sevap kazanır.

3. En sevaplı ibadetlerden birisi de zikirdir. Zikrin çeşitleri var. Önce sevabını söyleyelim: Bir insan aşikâre zikrederse, Cenâb-ı Hak mükâfat olarak bire yetmişbin verir. Yâni bir kere *Allah, Lâ ilâhe illa'llah, Sübhâna'llah, El-hamdü lillâh, Allâhu ekber;* veyahut *Hasbüna'llâh,* veyahut "*Allâhümme salli alâ seyidînâ muhammed*" veya "*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi'laliyyi'l-azîm...*" İşte buna benzer mukaddes cümleler birer zikirdir.

Bunların tekrar tekrar söylenmesi birer zikirdir. Bire yetmişbin veriyor. Yâni bir defa söylenmişse, yetmişbin defa söylenmiş kadar mükâfat veriyor. Yâni bire bir mükâfat vermiyor, yetmişbin kat mükâfat veriyor. Eğer yüksek sesle zikir yaparsa kişi.

Eğer kalbinden, ağzı kapalı, içinden, belli etmeden, etraf anlamayacak şekilde zikr-i kalbî yaparsa; o zaman yetmiş kat daha fazla oluyor. Yetmiş binin yetmiş kat fazlası, dört milyon dokuzyüz bin eder.

Hangi tesbihleri çekebilir?

"Allah" diyebilir, "*Lâ ilâhe illa'llah*" diyebilir,

“El-hamdü lillâh, Sübhâna’llâh, Allâhu ekber, Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâhi’l-aliyyi’l-azîm” diyebilir, “Hasbüna’llâh” diyebilir...

Bunların topluca söylendiği, bir arada olan zikirler var:

“Sübhâna’llâhi ve’l-hamdü lillâhi ve lâ ilâhe illa’llâhu va’llâhu ekber, ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâhi’l-aliyyi’l-azîm.” veya;

“Sübhâna’llâhi ve bi-hamdihî, sübhâna’llâhi’l-azîm, ve bihamdihî estağfiru’llâh...”

“Allâhu ekber, allâhu ekber... Lâ ilâhe illa’llâhu va’llâhu ekber... Allâhu ekber ve lillâhi’l-hamd.” gibi tekbir dediğimiz, tesbih dediğimiz çeşitli mukaddes kelimeleri tekrar tekrar, çok çok söylemekle sevap kazanabilir.

4. Kur’an-ı Kerim’in bazı ayetlerini tekrar etmek olabilir, bazı sûreleri tekrar tekrar okumak olabilir. Onunla ilgili bir hadis-i şerîfi de, dinleyenlere duyurmak istiyorumş; yaparlarsa çok kârlı olacağını düşündüğüm için.

İmâm Rafiî, Huzeyfe RA’dan rivâyet eylemiş ki, Peygamber SAS şöyle buyurmuş:⁴

مَنْ قَرَأَ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ أَلْفَ مَرَّةٍ، فَقَدْ اشْتَرَى
نَفْسَهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

(ابراهيم بن حمير، والرافعي عن حذيفة)

⁴ KENZÜ’L-UMMAL, c.1, s.586, no:2664.

RE. 438/11 (Men karaa kul hüva'llàhu ehad elfe merretin, fekadi'sterâ nefsehû mina'llàhi azze ve cel.) Bu güzel bir müjde. "Kim Kul huva'llàhu ehad Sûresi'ni bin defa okursa, nefisini aziz ve celîl olan Allah'tan satın almış olur."

Burada tabii, bir latîfe var, latîf bir ifade var: Sanki kul günahlarından dolayı;

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ

(المدثر: ٣٨)

(*Küllü nefsin bimâ kesebet rehîneh*) [Her nefis, kazandığına karşılık bir rehindir.] (Müddessir, 74/38) ayet-i kerimesini hatırlayalım! Günah işlediğinden dolayı kul yakalanmış, esir, melekler tutmuşlar, cezalanacak tabii. Cenâb-ı Hakk'ın va'di var, vaîdi var. İkazı var, ikazını tutmayanlara cezası var, kahrı var, gazabı var. Suçlu duruma düşmüştür. Yâni beşer şaşar. Kusur işlemeyen, suçsuz, günahsız insan var mı?.. Muhakkak hataları, kusurları vardır.

Şimdi o hatalardan dolayı da tabii Allah bir ceza verecek diye, muhtemel, böyle bir ceza ihtimali olunca ne yapar insan? Korkar. Allah'tan korkmak haktır ve doğru bir şeydir. Korkunca insan kendisine çeki düzen verir. *Havfu'llah* diyoruz, Allah'tan korkmak; veya *mehafetu'llah* diyoruz, Allah'tan kormak... Haşyetullah diyoruz, Allah'tan huşû ile çekinerek korkmak. Bunlar olacak.

Havf u recâ diyoruz; hem Allah'tan rahmetini umacak, hem de acaba ya ibadetlerim kabul

olmazsa, ya bana bilmediğim, anlayamadığımı bir sebepten bir ceza gelirse diye mütenebbih olacak, müteyakkız olacak, korkacak. Kendisini daima hesaba çekecek.

Bir müslüman öyle gevşek durmayacak. Emanet teslim edilinceye kadar hayat imtihanı devam ettiği için, imtihanı boş geçirmeyecek. Dikkat edecek, gafil olmayacak, cahil olmayacak.

Böylece günahlarından dolayı esir gibi düşünelim kişiyi. Esir esaretten nasıl kurtulur? Fidyeye-i necat öder, “Ben şu kadar para ödeyim, beni salıverin...” der. Eski savaşlarda böyle esirler kurtuluş fidyesi, parası, fidyeye-i necat ödermiş kabilenin ileri gelenleri, “Bizim adamımızı salıver, biz sana şöyle para ödeyelim!” diye düşmana para verirlermiş, esiri esaretten öylece kurtarırlarmış.

Şimdi, kul ceza çekecek, azab görecek, Allah’ın kahrına, gazabına uğrayacakken; bin tane *Kul hüva’llàhu ehad*’ı okuyunca ne olmuş oluyor; nefsi Allah’tan satın almış oluyor yâni azabdan kurtulmuş oluyor, Allah’ın ona ceza vermesini affettirmiş oluyor kendisi.

Bu önemli bir hadis-i şerîf bence. Herkesin de yapabileceği bir şey bu. *Kul hüva’llàhu ehad* çok derin bir sûre, çok değerli bir sûre. Hatta sevabı hakkında, “Bir *Kul hüva’llàhu ehad* okuyan, Kur’an-ı Kerim’in üçte birini okumuş gibi mükâfat alır.” diye rivayetler var, çok kıymetli. Çünkü tevhidi bildiriyor. İmanın halis muhlis, katıksız, şirksiz, nasıl olması gerektiğini çok özlü bir şekilde anlatan çok değerli bir sûre.

Manasını bildi mi insan, bütün batıl inançlardan kendisini sıyırıp kurtarır:

قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ. اللهُ الصَّمَدُ. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ. وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخلاص: ٤-١)

(*Kul hüva'llàhu ehad*) “De ki: Allah bir tektir.” (İhlâs, 112/1) Böyle iki veya üç değil... Eski Yunanlıların politeizmi vardı, çok tanrıciydılar. Eski İranlıların iyilik tanrısı, kötülük tanrısı gibi inançları vardı. Eski kavimlerin, dinler tarihinden okuduğumuz acaip, çeşitli inançları var. Kimisi Allah'ın oğlu var demiş, kimisi Allah'ın kızı var, melekler kızlarıdır demişler, kimisi filanca kul Allah'ın oğludur demiş... Bunlar tabii Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevmediği sözler oluyor, çünkü tevhide aykırı. Sağlam iman,

Allah'ın varlığını, birliğini anlamaktan geçtiği için, *Kul huva'llàhu ehad* onu çok güzel gösteriyor.

(*Allàhu's-samed*) “İnsanın bütün ihtiyacını karşılayan, muradını veren, hayatını veren, varlığını veren, aklını veren, dünyayı yöneten, insanın yaşam için muhtaç olduğu, kullandığı her şeyi yaratan ve kula nasib eden, veren Allah'tır. O sameddir, başkası değil. İstendiği zaman, o veriyor. O verirse veriyor, vermezse kimse sağlayamaz.” (İhlâs, 112/2)

(*Lem yelid ve lem yûled*) “Ne kendisi evlat edinmiştir, kız, oğul; ne de kendisi bir büyüğün

oğlu, kızı evladıdır.” (İhlâs, 112/3) Yâni öyle şey yok...

(*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*) “Onun dengi de yok...” (İhlâs, 112/4) Severse insan, Allah’ı sevecek; ibadet ederse, ancak Allah’a ibadet edecek. Ona denk, öyle bir başka şeyi, ibadete engel koymayacak karşısına... Kimisi nefsinin putuna tapıyor, kimisi dünyaya tapıyor, kimisi paraya tapıyor, kimisi çeşit çeşit amaçları kendisine put edinmiş, onun peşinde koşuyor. Fani ömrünü zâyi ediyor.

İşte *Kul huva’llâh*, bunların hepsini izale eden; imanı tertemiz, pırıl pırıl sâfi bir iman olarak tarif eden ve öğreten bir sûre... Sevabı çok. Üçte bir Kur’an okumuş kadar sevap veriyor Allah. E bin tane okuyunca, Cenâb-ı Hak’tan kendi nefsini kişi satın almış oluyor.

Demek ki, bu gece sonuç itibariyle ben ne tavsiye etmiş oluyorum dinleyicilerime:

“—Bin tane *Kul hüva’llâhu ehad*’ı okuyun da, Allah sizi affı mağfiret etsin! Meleklerin elinde esaretten kurtulun da, Allah’ın sevgili kulları tarafına böylece geçin, azab görmekten kurtulun!”

Bu da bir bu geceyi ihyâ çaresi diye söylüyorum. Tabii iş işten geçmiş değil. Çünkü ben şimdi Avustralya’dan size konuşmamı yapıyorum, Avustralya’da güneş sizden sekiz saat önce doğmuş oluyor, gün daha önce başlamış oluyor ve daha önce bitmiş oluyor. Siz şimdi [telefonla ses kaydı yapıldığı saatlerde] oruçlusunuz. Biz orucumuzu açtık, teravihimizi kıldık, gecenin

yarısına yaklaşıyoruz burada... Gecenin yarısını geçmişiz. Gözümün ucuyla saate bakıyorum, siz daha orucunuzu bile açmadınız. Yâni fırsat var, önünüzdeki akşam namazına gidebilirsiniz; akşamı kaçırmazsınız, yatsıya gidersiniz.

Geceyi ihyâ etmek için tabii, namazlar, zikirler... Bu arada da, bin tane *Kul huva'llâhu ehad'*ı Es'ad Hocam hadisi okudu diye çekerseniz, bu sevabı da kaçırmamış olursunuz. Sabah namazını da camide kılmak, bu işin tamamlayıcısı olmuş oluyor.

5. Ayrıca tabii insan şöyle odasına, evinin sakin tenha bir yerine –imkânı varsa tabii– veya bir caminin köşesine –çünkü camiler sabaha kadar açıktır bu Kadir Gecesi, kandil gecesi diye– çekilir, seccadede veya halıda gözlerini yumar, ibadetini yapar.

En güzel ibadetlerden birisi de nedir sevgili dinleyiciler? Tefekkür... Yâni düşünmek. Tefekkür gibi ibadet, o kadar büyük ibadet olmaz. Çünkü insan düşünme düşünme hakikatleri buluyor, yanlışı varsa anlıyor, yanlışından dönüyor, güzel bir şeyler varsa, tefekkürle onu bulursa onu yapmaya başlıyor.

Şimdi ben, şu ana kadar yaşadım, şu Kadir Gecesi'ne kadar yaşadım; benim ömrüm nasıl geçti, kazancım nasıl bir kazanç, tahsilim nasıl bir tahsil, dinimi ne kadar öğrendim, Allah'ın seveceği işlerden ne kadar yaptım, sevmeyeceği işlerden neler yaptım... Bunları düşünürse insan, bugün güzel bir şey insanın kendisini düşünmesi, kendisini hesaba çekmesi, kendisini

tartması, amellerini tartıp, ölçüp, biçip kârda mı, ziyanda mı olduğunu düşünmesi... “Acaba Mevlâ’m beni afv u mağfiret eder mi, nasıl görünüyor vaziyet?” diye, tefekkür etmek güzel bir ibadet.

Tabii, tefekkür ederken insan samimi oldu mu, içten oldu mu; yâni tefekkürün bir mecburi kalıbı yok, insan içinden eski hatalarını düşünebilir, “Çok günahkârca geçirmiştım gençliğimi!” der, ağlar meselâ, gözyaşı döker. Veyahut Allah’ın cennetini, nimetlerini düşünür, onları hatırlar, Yunus Emre’nin ilahilerinden, Eşrefoğlu Rûmî’den, Mevlânâ Hazretleri’nden, İbrâhim Hakkı Erzurumî Hazretleri’nden ne kadar güzel sözler nakledilmiş. Onları düşünüp arzular.

Şol cennetin ırmakları, Akar Allah deyû deyû, Çıkmış İslâm bülbülleri, Öter Allah deyû deyû... filân derken, böyle aşk ile şevk ile gözleri yaşarabilir.

Mazisini düşündüğü için utancından tevbe duygusuyla, pişmanlığından gözleri yaşarabilir.

Göz yaşarması, yâni gözünden inci gibi yaşlar dökmek, kulu cehenneme düşmekten kurtarır; affına, mağfiretine sebep olur. Samimiyet yâni... İçtence, içtenlikle hali varsa, hatası varsa onu itiraf etmek, güzel şeyleri düşünüp onları arzulamak, istemek; yana yakıla Mevlâ’sına tazarrûda, niyazda, duada, dilekte bulunmak...

c. Dua da İbadettir

Dünyada böyle, bir insandan bir şeyi fazla istediğin zaman, kızmaya başlıyor, “Eee, yeter

artık!” diyor. Yâni istemek olur mu?..

Allah-u Teâlâ Hazretleri isteyince seviyor. Dua eden kulu seviyor. Ve biliyor musunuz ki, –ben birkaç defa söyledim ama, benim konuşmalarımı her zaman takip etmemiş dinleyiciler olabilir— dua da ibadettir. Hem de ibadetin özlüsüdür, özüdür, iliğidir, hasıdır, halisidir. Dua ibadettir.

“—E hocam ben dua ediyorum, Allah’tan sıralıyorum, istiyorum da istiyorum. Bu da ibadet mi?..”

Evet ibadettir. Çünkü sen Allah’ın onları verecek Rabbin olduğunu, Mevlân olduğunu, alemlerin Rabbi olduğunu, her şeye kâdir olduğunu anlamış bir insan olarak ondan istiyorsun. Onun hazineleri sonsuz... Vermekten kaçınmaz. Verince eksilmez. Bütün insanlar, dünyadaki, kâinâttaki bütün varlıklar Cenâb-ı Hak’tan isteklerini isteseler, hepsinin duasını kabul etse, hepsini verse; Cenâb-ı Hakk’ın gayb hazinelerinden, rahmeti deryasından bir damla eksilmez.

Onun için Cenâb-ı Hak kulun tazarrûsunu, niyâzını, istemesini seviyor. İstemeyene gazab ediyor. Onun için dua da ibadettir. O zaman, bol bol dua edelim!.. Sevgili izleyiciler! Elinizi açın, bol bol dua edin!.. Yana yakıla isteyin, isteyin, isteyin... Neden?.. Cenâb-ı Hak Kur’an-ı Kerim’de buyuruyor ki:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(المؤمن: ٦٠)

(*Ve kâle rabbükümüd’ünî estecib leküm*) “Siz

bana dua ediniz, ben sizin dualarınızı kabul ederim.” (Mü’min, 40/60)

Va’di var. Va’di varsa, va’dini yerine getirir. Va’dinden hulfü yoktur. Cenâb-ı Hak vaad ettiğini verir. Ekremü’l-ekremîn’dir, Erhamü’r-rahimîn’dir.

Bir tevbe eder kul, günahlarını siler. Bir *Lâ ilâhe illa’llâh* der kul, şirki, küfrü bırakır, imana girer; cennetini verir. Bir anlık, bir cümlelik bir hamle ile cenneti kazanabilir. Rahmeti çok, rahmeti sonsuz... Çok kelimesi az kalır. Cenâb-ı Hakk’ın rahmeti sonsuz olduğu için, dua ibadettir.

Duaya o kadar çok ihtiyacımız var ki, Ümmet-i Muhammed olarak, Türkiye’deki müslümanlar olarak... O kadar zavallı, o kadar perişan, o kadar dinlerini unutmuşlar ki... O kadar hakîkî İslâm’dan, Yunus Emre’nin, Mevlânâ’nın imanından, aşkından, şevkinden; tarihimizde büyüklerimizin yaşadığı alemden o kadar korkmuşlar, o kadar ehl-i dünya olmuşlar ki... O kadar Ramazanın kadrini, kıymetini bilmeyen; namazdan, niyazdan, teravihten, kandilden haberi olmayan insanlar türedi ki... O kadar zayıf, zavallı insanlar var ki... O kadar Türkiye dışında müslümanlardan İslâm’ı unutmuş, komünizm gelmiş, ülkesini istila etmiş, din eğitimi olmamış, okullar yok, anlatan yok... Öğretenleri kesmişler, asmışlar...

Meselâ, bizim kardeşlerimiz Dağıstan’a gitmişti, orada inşaat yapacağız diye. Anlatıyorlar:

“—Hocam, müslümanlar ama hiçbir şey bilmiyorlar. Bize diyorlar ki: ‘İslâm’a göre

ölümümü nasıl kaldıracığımızı bile bilmiyoruz. Müslümanız, İslâm'ı seviyoruz, ama İslâm'ın ne olduğunu bilmiyoruz.' diyorlar.”

Zavallı müslümanlar! Şeyh Şâmil'in, o büyük şeyhin, o büyük mücahidin, o meşhur zâtın ülkesinin çocukları... Bütün âlem-i İslâm'ın tanıdığı, sevdiği, saydığı bir büyük isim. Hacca gittiği zaman, halkın teveccühünden Kâbe-i Müşerrefe'nin üstüne çıkarmışlar herkes görsün diye... Allah ona nasib etmiş Kâbe'ye girmeyi. Tabii, girip de üstüne öyle çıkılıyor. İçinde bir merdiven var, öyle çıkılıyor. “Kâbe'ye girmek Allah'ın rahmetine girmektir; çıkmak günahlardan sıyrılıp çıkmaktır.” buyruluyor.

O Şeyh Şâmil'in, o mübarek mücahidin evlatları ölümlerini kaldırmayı bilmiyorlar.

Amerika'da tahsil görüyor, geliyor Türkiye'ye, evlenecek. Nikâhını kıyarken, “Hadi bakalım kelime-i şهادet getir!” diyor, nikâh kıyacak hoca; kelime-i şهادeti söyleyemiyor. İngilizceyi kıvrım kıvrım kıvırttıran, doktora yapmış kişinin dininden haberi yok!.. Hiçbir şey bilmiyor.

Bir tanesi pişman olmuş, biraz dini duygular içinde coşmuş, kalkmış Kumkapı'da bir kiliseye gitmiş. demiş ki:

“—Ben pişman oldum işlediğim günahlara ne yapmam lâzım?” Papaz bakmış, şaşırmış, anlamış, sormuş:

“—Evlâdım, sen yanlış yere gelmişsin!.. Sen müslüman değil misin?.. Senin bir camiye gitmen lâzım!” demiş.

Yâni, papazı imamdan ayırt edemeyecek duruma gelmiş.

Yâni Ümmet-i Muhammed'in duaya çok ihtiyacı var... Müslümanların hizmete çok ihtiyaca var... Müslümanlara çok hizmet etmemiz lâzım!.. İslâm'ı anlatmak için, Kur'an'ı anlatmak için gayret etmemiz lâzım! Dünyanın ve ahiretin saadet yollarını insanlara öğretmemiz lâzım!.. İki cihanda onlar aziz ve mutlu, bahtiyâr olsun diye, iki cihanları mâmur olsun diye çalışmamız lâzım!.. Yazık değil mi, cehenneme götürülüp atılırlarsa?.. O atılanlar bizim akrabamız, çocuklarımız, torunlarımız, yakınlarımız. Onları cehenneme düşmekten kurtarmamız lâzım, imanı öğretmemiz lâzım!..

Millet Afrikalara gidiyor, Endonezya'ya gidiyor, Filipinler'e gidiyor, oradaki yamyamlara kendi dinimi öğreteceğim diye... Biz müslümanlar, İslâm'ın beşiği olan kendi ülkemizde, medeniyetin şahikasına yükselmiş çok zarif, çok kâmil insanların torunları, İslâm'ı unutmuşsak, İslâm'dan haberimiz yoksa; belki de İslâm'a düşman, İslâm'ı hor gören, tanımadığı için, bilmediği için düşman sanan insanlar haline gelmişsek, tabii duaya çok ihtiyaç var... Onun için, Ümmet-i Muhammed'e göz yaşları içinde dualar edelim. Duanın büyük, çok büyük tesiri vardır. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş, Hocamız Rh.A, Mehmed Zâhid Efendi, *Evrâd-ı Şerîfe*'sinin birinci sayfasına da; “—Bakın, bu dualar boşuna değil, kıymetini bilin!” diye o hadisleri yazmış:⁵

⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.459, no:3471; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.670, no:1815; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.234, no:22097; Heysemî,

الدُّعَاءُ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ، وَمِمَّا لَمْ يَنْزِلْ، فَعَلَيْكُمْ

عِبَادَ اللَّهِ بِالْدُّعَاءِ

(ك. عن ابن عمر)

RE. 207/14 (*Ed-duâu yenfeu mimmâ nezele*)

“Dua gelmiş olan belâyâ da fayda verir, belâyı kaldırır; (*ve mimmâ lem yenzil*) gelecekte olan muhtemel bir tehlikeyi de getirmez, bertarâf eder, savuşturur.” Yâni, gelmiş belâyı kaldırır; gelecek olan, gelmemiş ama yönelmiş olan belânın da gelmemesini, başka yerlere savuşturulmasını, def edilmesini sağlar. (*Fealeyküm ibâda’llâhi bi’d-duâi*) [Öyleyse ey Allah’ın kulları, size dua etmenizi tavsiye ederim!]

Dua faydalıdır. O kadar faydalıdır ki –millet anlasın diye söylüyorum– zehirli yılan sokmuş bir kabile reisini, ölecek... Sahabeden bir zât gidiyor, bir Fatiha okuyor; zehirin tesiri duruyor ve adam ölümden kurtuluyor. Artık, o kadar gerçek bir olay ki, kabile reisi ölümden kurtuldu diye, koyunlar hediye ediyor. Kabilenin çeşitli ürünlerinden hediyeler veriyor, “Sen bizi dua ettin, kurtardın, sebep oldun.” diye. Kitaplar yazmış. Yâni sahabenin duası. Fatiha bir dua. O duanın gücüne bakın!

Hazret-i Ömer RA, kendisine getirilmiş olan hediyeler arasında bakmış bih şişe. Bizans elçisi

Mecmaü’zZevâid, c.X, s.219, no:17191; Muaz ibn-i Cebel RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.63, no:3122; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIII, s.5, no:12420.

hediye getirmiş şunu bunu vs...

“—Bu şişe ne?”

“—Efendim bu çok şiddetli bir zehirdir.” “—Ne olacak bu zehir?”

“—Efendim işte bu yanınızda bulunsun da, işte yüzüğün içine böyle yer yapıyorlar, kapaklı oluyor; oraya yerleştiriyorlar. Kapağını açıp böyle ağzınıza attığınız zaman, anında hemen ölürsünüz.”

“—E ne olacak?”

“—Efendim, işte bizim ülkede, Bizans'ta bazen isyan olur, hükümdarı çok güç durumda bırakırlar. İşkence olacak, vs. Yakalayacakları sırada, hükümdar yüzüğünün zehirini ağzına atar, ölür. İşte böylece rezil olmaktan kurtulur, perişan olmaktan kurtulur. Yâni, sen de halifesin, müslümanların başkanı olmuşsun, böyle bir durum olabilir diye, ihtiyaten bunu da sana getirdik.” deyince, Hazret-i Ömer dua ederek zehiri almış, elçinin gözü önünde zehiri ağzına boşaltmış; hiçbir şey olmamış.

Bunlar tarih kitaplarında, din kitaplarında yâni gerçekleri anlatan, olayları anlatan kitaplarda vakıa olarak tesbit edilmiş. Şahitli, isbatlı olaylar... Duanın muazzam, maddî bir tesiri var.

Bunu niçin söylüyorum?..

“—Efendim işte dua ruhsal bakımdan insana tesir eder de o da ruhi bakımdan şöyle olduğu için böyle olduğundan şu olur bu olur...”

İş öyle değil! Yâni maddi bakımdan tesir ediyor.

“—Efendim işte Peygamber bir şeyler hissetmiş, onları söylemiş...”

Hayır! Kendisi söylemiş değil. Allah vahyediıyor.

“—Nereden belli?..”

Devenin üstüneyken vahiy geldiği zaman, deve çöküyor. Dayanamıyor devenin üstüneyken vahiy gelirse... Ve etrafındakiler arı vızıltısı gibi bir ses duyuyorlar. Bunlar maddî tezâhürler. Demek ki kişisel, ruhsal bir olay değil, dışarıdan, mele-i âlâdan, Cenâb-ı Mevlâ'dan haber geliyor, vahiy geliyor, uğultu şeklinde duyuluyor ve etraf da hissediyor.

Hatta Peygamber Efendimiz'e dokunup böyle onun yanına oturan insan “Dizim parçalanacak gibi oldu.” diyor. Demek ki, nasıl bir yoğunluk kazanıyor vahiy esnasında...

Yâni, meseleyi böyle ruhsal olaylarla anlattığı zaman, insan bir çeşit inkârı üretmiş oluyor, inkâra yol bulmuş oluyor. Öyle değil! Doğrudan doğruya duanın gücü var.

Onun için, bu mübarek gecede kendimize, ana babamıza, evlatlarımıza, kardeşlerimize, sevdiklerimize, arkadaşlarımıza, dostlarımıza, Ümmet-i Muhammed'e, kendimizin dünyadaki başarılarımıza, ahiretteki saadet ve selâmetimize çok çok dualar edelim!..

Allah etmesin, bir insan cenneti elden kaçırırsa, ne büyük mahrumiyettir!.. Cehenneme düşerse, ne kadar korkunç bir azabdır!.. Onun tedbiri burada alınıyor işte.

İnsan cenneti kazanmaya çalışacak, cenneti tanıyacak, arzu edecek ve onun için gayret edecek ve kazanacak. Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ

(يونس: ٢٥)

(*Va'llàhu yed'ù ilâ dâri's-selâm*) “Allah kullarını cennete davet ediyor.” (Yunus, 10/25) Kullar davetli. Gelmiyorsa, kabahat kendisinde...

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“—Allah, isteyene cenneti verir. Cehennemden Allah'a sığınanı, Allah cehennemden korur.”

Kul istemiyor. Hakikaten bakıyoruz çevremize, insanların davranışlarına bakıyoruz; İslâm bilinmeyince, ayetler, hadisler bilinmeyince, bir de ters bilinince, düşmanlar yanlış gösterip yanlış anlatınca; eski müslümanların, mübarek şehidlerin evlatları oluyor kıpkızıl, kapkara bir insan, münkir, kâfir, müşrik, dinsiz, imansız, faydasız, hayırsız, saldırgan, zalim, zorba...

خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ

(الحج: ١١)

(*Hasire'd-dünya ve'l-âhireh.*) [O dünyasını da, ahiretini de kaybetmiştir.] (Hac, 22/11) Şairin dediği gibi:

*Ne kendi eyledi rahat, Ne halka verdi huzur,
Yıkıldı, gitti cihandan, Dayansın ehl-i kubûr.*

dedirten durumlar oluyor. Onun için, çok dualar edelim. Kendimize de dua edelim. Kendimizi de gözden geçirelim, irdeleyelim, muhasebemizi yapalım, hesabımızın nasıl olduğunu bir anlayalım. Hazret-i Ömer Efendimiz'in tavsiyesini turalım:⁶

حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا، وَزِنُوا
!أَعْمَالَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا

(ت. عن عمر)

(*Hàsibû enfüse-küm kable en tuhàsebû, vezinû a'mâleküm kable en tûzenû*) "Allah hesaba çekmeden, kul kendisinin hesabını ölçsün, biçsin! Ahirette melekler amelleri, sevapları, günahları mizanda tartmadan, kul dünyadayken kendisini tartsın!"

İşte bu geceler bir vesîle... Böyle güzel güzel vesîlelerle, geceyi değerlendirmek lâzım!.. Allah değerlendirmeyi nasib eylesin... Aşk ile, şevk ile, ihlâsla, gözyaşlarıyla, tatlı tatlı, ılık ılık, inci gibi gözyaşlarıyla, halis muhlis ibadetlerle geceyi ihyâ etmeyi; ve bundan sonra

⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.499, no:2383; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VII, s.96, no:34459; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.103, no:306; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.828; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXIV, s.314; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.52; Ebû Abdurrahman es-Sülemî, *Tefsir*, c.I, s.384, İsrâ, 17/16; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Muhâsebetü'n-Nefs*, c.I, s.22, no:2; Hz. Ömer RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.302; Hz. Ebûbekir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.188, no:44203; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXVI, s.433, no:29408.

da arınmış bir kul olarak, tertemiz bir kul olarak, has bir kul olarak, sahabe-i kiramın imanını gibi, asr-ı saadet müslümanlarının imanını gibi imana sahip olarak, iyi bir müslüman olarak yaşamayı; Rabbinin huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak varmayı, cennetiyle, cemâliyle müşerref olmayı Allah nasib eylesin...

Ben size dua ediyorum Allah bunları nasib etsin diye, siz de bizi duanızda anın, unutmayın!.. Allah hepinizden râzı olsun... Büyüklere hürmetler ederiz, ellerinden öperiz, kandillerinizi tebrik ederiz. Küçüklere, "Allah nice hayırlara erdirsin!" diye dualar ederiz, gözlerinden öperiz.

Allah hepinizden razı olsun... Nice nice Kadırlara erdirsin... Kadrinizi, kıymetinizi yüce eylesin... İki cihanda cümlelerinizi aziz ve bahtiyar eylesin, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri ve AkTelevizyon izleyicileri!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
14. 01. 1999 - AKRA

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER
sohbetlerine PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

